

PHA 210 PREHİSTORİK ARKEOLOJİ METOTLARI

KONU 12: ÇİZİM

1) KESİT ÇİZİMİ

Dikey düzlemde kazı açmalarından arta kalan yanal yüzeyler kazı alanlarının kesitlerini oluştururlar. Bu kesitler aynı zamanda stratigrafinin anlaşılmasında başvurulacak en önemli veri kaynaklarından birisidir. Belirli bir alanda kesit çizimi yapmadan önce çizimi yapılacak kesitin sınırları tespit edilir. Kesit üzerindeki dikey düzlemdeki her bir noktanın nivo ile okunması en uygun yöntemdir. Kesitteki yatay mesafeler plankare sınırlarına göre milimetrik kağıda geçirilebilir. Çizimlerin 1/10 ölçekle çizilmesi en uygun ve en kolay olan yöntemdir.

2) YATAY PLAN ÇİZİMİ

2.1) Mimari çizim

Mimari çizimler yerleşimdeki plankare açmalarının işlenmiş olduğu ana plana oturtulmalıdır. Bunun için öncelikle eskiz çizimleri gerçekleştirilir. Bu eskiz çizimler, açmaların her birisi için belirli röper noktalarının alınmasından sonra gerçekleştirilir. Bu işlem kesinlikle uzmanlık gerektiren bir konudur. Dolayısıyla deneyimsiz elemanlar yapmamalı, sadece yardımcı olmalıdırlar. Açma içinde yer alan duvarlar X ve Y koordinatlarına göre alınan ölçümler vasıtasıyla çizimde yerine oturtulur.

2.2) Mağara yatay plan çizimi

Mağara ya da kaya sığınaklarında yapılan açmalara ait yüzeylerin çizimi de tıpkı açık hava yerleşim yeri yatay plan çizimi gibi olup, biraz farklılıklar gösterebilir. Mağaralarda genellikle el arabası yolları bırakılmadan kazı yapıldığından ötürü, ortaya çıkmış olan tüm yüzey X ve Y koordinatlarının ölçümüyle yerine getirilir. Kazı alanı yüzeyinde satıhta bırakılan her türlü madde cinsine göre sınıflandırılarak plana işlenir. Bu işlemler öncelikle eskiz çalışması şeklinde gerçekleştirilir. Sonradan temize çekilerek dijital ortama aktarılır.

3) MAĞARA PLANI ÇİZİMİ

Kapalı alanların çizimi, tüm rölöve tekniklerinin kullanılarak hazırlandığı bir yöntemdir. Ancak doğal mağaralar doğal yanal yüzeyler içereceğinden ötürü bu işlem, mimari rölöveden çok daha zordur. Çünkü mağara ve kaya sığınaklarının yanal yüzeyleri belirli bir doğrultu içermezler; dahası sürekli eğimli, girintili ve çıkıntılıdır. Bu yanal yüzeylerin çizimi için mutlak surette çok deneyimli bir uzmanın başkanlık etmesi gerekir.